

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 5 sierpnia 1922 roku

Resztki

bielizniane w dużym wyborze poleca Chrześcijański

Dom „Jarmark Łódzki“ Piotrkowska № 44 I piętro

UWAGA! ze sklepem na parterze nie mamy

nic wspólnego. w2113

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

Sprawa inwalidów. Przyjęcie ustawy o zwalozaniu lichwy wojennej, o uregulowaniu podatków od artykułów spożywczych, oraz wniosków w sprawie zgromadzeń przedwyborczych, pomocy dla uchodźców górnośląskich i napadu bojówki P. P. S.

WARSZAWA. 4 (PAT) Posiedzenie 334. Przystąpiono do dalszych obrad nad sprawą inwalidzką.

Posel Reger (P.P.S.) zaznacza, że zasiłki i zabezpieczenia inwalidów wypłaca się nadal bardzo nieregularnie i niesprawiedliwie. Nie może zgodzić się również na stanowisko rządu krzywdzące wdowy po inwalidach jeżeli ślub zawarty był po okaleczeniu lub chorobie, która upoważniała do pobierania zasiłku.

Wreszcie domaga się mówca, ażeby inwalidzi skazani za przestępstwa polityczne, a więc nie popełnione z chęci zysku, byli tak traktowani, jakby znajdowali się w szpitalu, t. zn. by ich rodziny otrzymywały stosowny zasiłek.

Pos. Bigoński wnosi szereg rezolucji, wśród których jedną, wzywającą rząd do przedstawienia projektu opodatkowania obywateli, którzy nie służyli w wojsku.

Posel Michalak wskazuje na błędy tkwiące w samem założeniu organizacji opieki nad inwalidami. Wymaga ona współdziałania czterech ministerstw, które często nie mogą dojść do porozumienia. Mówca zarzuca rządowi, że nie postarał się o znalezienie środków pokrycia tej ustawy. Opodatkowanie po 1000 marek od obywatela wyniosłoby z górą 24 miljardy, a obdarzenie inwalidów warsztatami pracy mogłoby znacznie zmniejszyć ciężary. Przychyla się do rezolucji posła Bigońskiego i wnosi zarazem żądanie wyłonienia międzyministerjalnej komisji, powołanej do zbadania wszystkich koncesji, wydawanych przez państwa zaborcze i ewentualnego odebrania ich właścicielom, a oddana inwalidom Polakom.

W głosowaniu przyjęto poprawkę posła Bigońskiego do 10 art., podwyższającą kary na pracodawców za przekroczenie ustawy inwalidzkiej.

Dalej przyjęto poprawkę posła Regera, aby nowela obecnie uchwalona działała wstecz od 1 maja 1922 r. Inne poprawki odrzucono. Ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Uchwalono dalej rezolucję posła Schmigla w sprawie uproszczenia postępowania przy stwierdzaniu kalectwa, w sprawie nadawania inwalidom koncesji i w sprawie zaopatrzenia rodzin po zaginionych na wojnie. Przyjęto też rezolucję posła Bigońskiego w sprawie rewizji koncesji tytoniowych, salinarnych, sacharynowych, szynkarskich i kinematograficznych, w sprawie uprzejmego odnoszenia się do inwalidów przez nasze organy urzędowe, w sprawie opodatkowania obywateli, którzy

nie służyli w czasie wojny i w sprawie inwalidów i ich rodzin z przed roku 1914.

Wkońcu przyjęto rezolucję posła Michałaka w sprawie wyłonienia komisji międzyministerjalnej do zbadania koncesji gospodarczo-szynkarskich i tytoniowych wydanych przez rządy zaborcze osobom, które pracowały na szkodę narodu polskiego.

Koncesje te należy odebrać i nadać inwalidom.

Posel Rosset zdawał sprawę z ustawy o ratyfikacji układu polsko-niemieckiego, w sprawie kopalń górnośląskich i dwóch układów o państwowych władzach górniczych i hutniczych w polskiej części G. Śląska.

Obie ustawy uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

Następnie Sejm przyjął ustawę o zwalozaniu lichwy wojennej w drugim czytaniu. Uchwalono także rezolucję rządu w sprawie likwidacji urzędów walki z lichwą i komisji badania cen najpóźniej do dn. 30 sierpnia.

Trzecie czytanie ustawy odroczone.

Następnie posel Hausner w imieniu komisji komunikacyjnej przedstawił ustawę ratyfikującą konwencję barcelońską w sprawie dróg żeglugi i w sprawie tranzytu. Obie ustawy ratyfikowano i przyjęto je w drugim i trzecim czytaniu.

Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o uregulowaniu podatków od artykułów spożywczych.

Następnie posel Opala referował w imieniu komisji wniosek w sprawie zgromadzeń przedwyborczych. Na podstawie tych wniosków połączone komisje uchwały projekt ustawy, który orzeka, że wszystkie zgromadzenia przedwyborcze, zwolywane przez wyborców lub kandydatów nie wymagają zezwolenia władz administracyjnych. Zgromadzenia pod gołem niebem muszą być zgłoszone pisemnie na 24 godzin przed terminem. Zastrzeżenie co do zebrania pod gołem niebem ma na celu zapobieżenie ewentualnym ekscesom i zapewnienie czystości wyborów.

Trzecie czytanie odroczone.

Następnie przyjęto nagłość wniosków klubu NPR w sprawie natychmiastowej pomocy dla uchodźców górnośląskich i odesłano go do komisji.

Następnie posel Tabaczyński referował nagłość znanego wniosku Zw. Lud.—Nar. w sprawie napadu bojówki PPS na zebranie poufne ZLN w Krakowie dnia 31 lipca r.b.

Nagłość wniosku przyjęto, wniosek odesłano do komisji.

Następne posiedzenie w sobotę o godz. 10 rano

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Okrepty wojenne dla Polski.

(wp) Sfery kompetentne sądzą, iż wniosek o odstąpienie sześciu statków wojennych przez Amerykę Polsce nie da się urzeczywistnić ze względu na uchwały waszyngtońskie, które zobowiązały mocarstwa do tego, aby żadne z nich nie darowywało ani sprzedawało swych ednostek bojowych innemu państwu. (8)

Fobór do marynarki wojennej.

(wp) Kierownictwo marynarki wojennej opracowało projekt ustawy poboru do marynarki wojennej. Projekt przewiduje czteroletnią służbę ochotniczą, gdyż jedynie tylko w tym okresie można wyszkolić odpowiednich specjalistów. (8) (AW)

W sprawie administracji Spisza i Orawy

W sprawach dotyczących administracji na Spiszu i Orawie odbyła się onegdaj konferencja zwolana przez wojewodę krakowski go dr. Galeckiego przy udziale posłów spisko orawskich pp. Bednarczyka ks. Machaya z Orawy i ks. Jurgoly ze Spisza. Pan wojewoda stwierdził, że wszystkie czynniki powołane do administracji Spisza i Orawy pracują zgodnie i z korzyścią dla dobra ludności.

Przyjazd posłów.

(wp.) Przybył do Warszawy poseł polski w Rydze dr. Jodko. W najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd posła Stefańskiego z Moskwy. (A. W.) (5)

P. Knoll następcą p Sokolnickiego.

(wp.) „Przegląd Wieczorny“ donosi, że poseł polski w Helsingforsie dr. Michał Sokolnicki ustępuje z zajmowanego stanowiska. Jako kandydata na miejsce p. Sokolnickiego wymieniają p. Romana Knolla, byłego naczelnika wydziału wschodniego w ministerstwie spraw zagranicznych. (5)

Odznaczenie starostów

(wp) Wojewoda krakowski dr. Galecki wręczył onegdaj dyplomy stwierdzające nadanie starościę spiskiemu dr. Janowi Bednarczykowi i starościę orawskiemu ks. Franciszkowi Machayowi krzyżów oficerskich orderu „Polski Odrodzonej“ za pracę narodową.

Aresztowanie szpiega bolszewickiego.

(wp) Wład e polskie aresztowały wybitnego urzędnika sowieckiego w Polsce, przy którym znaleziono materiały i niezbite dowody szpiegostwa wojskowego. Sprawa przybrała sensacyjne rozmiary z uwagi na wysokie stanowisko dyplomatyczne aresztowanego, jak

również ze względu na ważność znalezionych przy nim dokumentów. (A. W.) (5)

Odznaczenie Jusseranda.

(wp.) Polski charge d'affaires w Waszyngtonie wręczył ambasadorowi francuskiemu

Jusserand'owi wielki krzyż orderu „Polonia Restituta.“ (5)

Pamiętajcie o weteranach 63 roku

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Wielka Baszkirja.

(x) W. C. I. K. w ostatnim swym dekrete reguluje ostatecznie sprawę utworzenia t. zw. Wielkiej Baszkirji. Wedle tego dekretu do Małej Baszkirji, utworzonej w 1916 roku, dołącza się cała ufańska gubernja, składająca się z powiatów: ufańskiego, birskiego, zlatoustskiego i belebejskiego, dalej część gubernji czelabińskiej oraz góra Magnit. Wobec tego terytorjum Baszkirji wynosić będzie obecnie 151.000 wiorst kw., zamieszkanych przez 3 miliony 200.000 ludzi (P. A. T.) (2)

Kongres w Genewie.

(x) Nastąpiło w Genewie otwarcie III-go międzynarodowego kongresu wychowania („Congrès d'éducation morale”).

Zadaniem kongresu jest praca nad wychowaniem ludzi wszelkich ras, wszelkich narodowości i wszelkich wyznań. (2)

Sara Bernhard sjonistką.

(x) Na starość i djabeł staje się cnotliwym — powiada przysłowie francuskie. Na starość Izidora Duncan zapisała się w szeregi bolszewickie, ale — choć w Moskwie pozyskała na starość młodego męża — obecnie otrząsa pył bolszewicki z bosych nóg swoich, przyznając, że rozczarowała się, poznawszy z bliska skutki praktyczne bolszewizmu. Bądź co bądź jednak wywołała sensację i zwróciła na siebie uwagę w chwili, gdyż świat zaczynał o niej zapominać.

A to druga córa sensacji, „nieśmiertelna” Sara Bernhard, przypomina sobie nagle, gdy ósmy krzyżyk zaciążył na jej barkach, że jest właściwie z pochodzenia żydówką i że — jak się wyraziła w wywiadzie z przedstawicielką „New York Herald” — za dużo dała narodo- wi francuskiemu, a za mało żydowskiemu. Do przedświadczenia tego, po kilkudziesięciu latach pracy scenicznej, miała doprowadzić ją broszura żydowska o żądaniu przez żydów całego świata siedziby narodowej w Palestynie. Broszura ta miała stać się dla sędziwej artystki objawieniem i uświadomieniem jej grzech, który po spełnieniu dotychczas mianowicie zapomnienie o żydowskim swem pochodzeniu.

Zdaje się jednak, że w gruncie rzeczy i tu rolę główną odgrywa pożądanie reklamy i sensacji. Boć Sara Bernhard wybiera się znów po dolary do Ameryki, któżby jednak pożądał tam widoku na scenie, w roli naprzykład „Orłątka”, osiemdziesięcioletniej kobiety z amputowaną nogą, gdyby nie sensacyjna wiadomość o nawróceniu się jej na starość na wiarę ojców?

Tłumny udział żydostwa Stanów Zjednoczonych w jej przedstawieniach jest zapewni- ny. (8)

Polska ma dostać pożyczkę w Ameryce.

WARSZAWA 38 (AW) Poseł dr. Radzi- szewski, który z ramienia ministerstwa skar- bu negocjował wiosną rb. w Paryżu o pożyczkę amerykańską, otrzymał dziś z Nowego Jorku pismo od p. Peaslee, byłego członka amerykańskiej delegacji finansowej na kongresie pokojowo wersalskim, które zawiadamia, że Polska może otrzymać żadaną długo- terminową pożyczkę na lat 30 w sumie 50 mil- lionów dolarów, na podstawie układu, zawar- tego dnia 14 maja br. w Paryżu między dr. Ra- dziszewskim a pełnomocnikiem amerykań- skim p. Olsenem. W tym celu wysłani są do Europy 2 delegacje konsorcjum amerykań- skiego, pp. Monroc Curtis i Ff. Beer, którzy o- becnie znajdują się w Berlinie. Poseł Radzi- szewski natychmiast zakomunikował treść po- wyższego pisma ministrowi skarbu Jastrzęb- kiemu.

Europa pod znakiem bratobójczych walk.

syna generała Cafodonato.

Wskutek tych zajęć przestał wychodzić dziennik „Stampa”, ogłaszając, że za 10 dni wyjdzie jako nowy dziennik p.t. „Giornale di Roma”

PORZĄDEK TRZEBA ZAPROWADZAĆ SIŁA.

RZYM (AW) Komitet naczelny faszystów wydał odezwę, zarządzającego ogólną mobilizację faszystów na wypadek, gdyby groźba strejku ogólnego nie została usunięta w ciągu 48 godzin. Po upływie tego terminu faszyci uważają się za upoważnionych do za- prowadzenia porządku, co według ich zdania leży w interesie państwa i zdecydowani są na wet objąć władzę.

RZYM (AW) Pismo „Osservatore”, je- dynie które wychodziło podczas strajku w Rzymie, obwieszcza ukończenie strajku. Już w dniu 1 sierp. po południu ukazały się tram- waje z obsługą strzeżoną przez faszystów. Nie doszło nigdzie do starć. Z innych miast również donoszą, że strejk ogólnie się nie po- wiódł.

W Rzymie panuje względny spokój. Or- ganizacje robotnicze katolickie nie zgodziły się wogóle na rozpoczęcie strajku. Ruch kole- jowy podtrzymywali faszyci przy pomocy or- ganizacji katolickich. Uruhomiono również ko- munikację tramwajową w wielu miastach. We Florencji zupełnie nie strejkowano, w Ne- cji, Pizie i Worbonie większość robotni- ków pracowała.

Niemcy i sprzymierzeni.

LONDYN 4 (PAT) Odpowiadając w izbie gmin Robertowi Cecil, oświadczył Lloyd George, że w okresie redagowania traktatu wersalskiego nie można było określić wysokości poniesionych szkód wojennych, ani też ocenić siły płatniczej Niemiec. Mówca przekonany jest, że zwyciężo- ne Niemcy zdają sobie z tego sprawę, że mu- szą zapłacić i że żądanie zapłaty długu nie jest aktem zemsty.

W związku z konferencją premierów, ma- jącą się odbyć w poniedziałek, Lloyd George dał wyraz nadziei, że sprzymierzeni w dalszym ciągu będą zgodnie kroczyć obok siebie. Anglja w miarę możności weźmie pod uwagę żądania Francji.

Oświadczenie swoje zakończył Lloyd George słowami: „Będziemy sprawiedliwi w stosunku do Francji, sprzymierzonych i Niemiec, lecz naodwrot, Anglja będzie musiała wymagać rów- nież i dla siebie tej sprawiedliwości”. (2)

LONDYN (PAT) Robert Horn, oma- wiając w izbie gmin obecną sytuację finanso- wą Niemiec, powiedział m. in.: Przyznaje, że Niemcy same są winne swej niedoli. Podczas wojny, aby sprostać wydatkom wojennym, uciekały się do pożyczek, zamiast do podat- ków. Po wojnie zaś nie zmieniły swego syste- mu fiskalnego i nieczyniły wysiłków w celu doprowadzenia budżetu do równowagi.

Mówca jest zdania, że Niemcy mogą spłacić bardzo poważne sumy z tytułu odszko- dowań, jakkolwiek przyznaje, że trzeba im udzielić czasu, aby to mogły wykonać.

Po ministrze Hornie przemawiał As- quith, który powiedział, że Francja poniosła większe szkody wskutek wojny, aniżeli który- kolwiek ze sprzymierzonych i że zmuszona była obecnie w celach odbudowy zaciągnąć wysoje pożyczki, ponieważ właściwie od Niemiec nie otrzymała ani jednego franka

Powstanie antybolszewickie.

Oddziały „Czarne” w sile 50.000 z artylerją znajdują się o 12 wiorst od Mińska. Gorączkowa ewakuacja Borysowa i Mińska.

WILNO (A. W.) „Wileńska Riecz” dono- si, iż 28 lipca w rejonie Boryczów—Mińsk roz- poczęła się trwała walka oddziałów partyzan- ckich zwanych „Czarnymi” z bolszewikami. W ciągu 2 dni w wielu punktach staczano praw- dziwe bitwy z udziałem artylerji „Czarni” roz- broili 10 batalion piechoty 31 lipca. W oddzia- łach bolszewickich panuje panika. Mińsk oto- czony łańcuchem wojsk. Z nastaniem zmroku wzbroniono ruchu na szosach i drogach. Z Borysowa ewakuowano kasę skarbową oraz

szereg urzędów sowieckich. Na miejscu pozó- stał tylko Wojenkom.

Dn. 2 sierpnia rozpoczęła się gorączkowa ewakuacja Mińska, gdyż oddziały „Czarne” w sile 50 tysięcy ludzi, uzbrojone w artylerję znaj- dują się w odległości 12 wiorst od miasta, w którym wyraźnie słychać kanonadę. Jazda oraz dwa pułki piechoty bolszewickiej, wysta- ne przeciw powstańcom przeszły na stronę „Czarnych”. (1)

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

BEZ ZAUFANIA.

Pan Nowak który jak uprzednio zaznaczył „nie jest politykiem“ zmuszony okolicznościami“ wziął się do polityki i wczoraj postawił pierwsze kroki na śliskiej posadzce naszego parlamentu przedstawiając się wraz z przejętym od p. Słowińskiego rządem „Wysokiemu Sejmowi“.

Wyrażenie „przejęty rząd“ jest zupełnie ścisłe, albowiem rektor Nowak nie tworzył rządu a prawie w komplecie otrzymał go w spuściznie po p. Słowińskim. Osoba p. Nowaka została użyta jedynie jako parawan który miał zasłonić zbyt jaskrawy skład gabinetu i powagą swego imienia naukowego nadać powagę rządowi.

Pan Nowak, który silnie zaznaczył że nie jest politykiem, a człowiekiem poglądów umiarkowanych dążącym do wytworzenia gabinetu bezpartyjnego i fachowego, faktycznie jest politycznie zaangażowany jako publicznie zadeklarowany członek belwedersko-aktywistyczno-żydowskiej, Unpy no i jako premier zdecydowanie lewicowo-belwederskiego rządu w którym zasiadają radykali w rodzaju min. spr. zagr. Narutowicza i min. spraw Makowskiego. Gołosłowne zapewnienia o „umiarkowaniu“ nie mają w tym wypadku żadnego znaczenia jeśli się idzie pod komendę klubów lewicowych.

Dyskusja, która się toczyła nad expose p. Nowaka równie dobrze mogła się odbyć bez tego expose albowiem p. Nowak w niem nic nowego nie powiedział a rezultat był i tak z góry przewidziany. Stronnictwa umiarkowane po wszystkich przejściach związanych z podeptaniem prawa przez p. Naczelnika Państwa chcąc za wszelką cenę zakończenia tego wyczerpującego kraju przesilenia nie stawały zbyt silnej opozycji żeby umożliwić pseudo — bezpartyjnemu rządowi „konieczności państwowych“ jaknajrychlejsze przeprowadzenie tych konieczności.

W expose poza mniejszą lub większą ilością frazesów jaką przy tej okazji każdy premier wiele wypowiada, nie usłyszeliśmy nic takiego nad czem należałoby się specjalnie zastanawiać.

Trzeba przyznać p. Nowakowi że forma jego expose daleko odbiegła od nieprzyzwoitych insynuacji jakie p. Słowiński rzucał na min. Michalskiego., przeciwnie p. Nowak stwierdził zasługi p. Michalskiego oświadczając że „Fundamentalnym warunkiem ekonomicznej pomyślności państwa jest oszczędność i to oszczędność jak najdalej posunięta, twarda i nieustępliwa, taka, jakąśmy już widywali u naszych Ministrów Skarbu, a przede wszystkim u ostatniego z nich. Oszczędność tę, jako stałą i cenną administracyjną zdobycz państwową zachowamy iak naitroskliwiej“

Rzuciwszy trochę optymistycznych uwag co do naszej polityki zagranicznej oświadczył bardzo słusznie że ze wszystkimi pragniemy żyć w zgodzie. (Któż mógłby złożyć inne oświadczenie?) przeszedł do sprawy naszych Kresów, Wschodniej Małopolski i Wilna. Podkreślił bardzo silnie sprawę samorządu tych terytoriów budząc tem obawę jakichś tendencji autonomicznych. Następnie spłacił dług zaciągnięty u swych wierzycieli Grünbaumów i Hirschhornów wstępem o mniejszościach narodowych, w którym to zapewnia im możliwość „czucia się narodowo i kulturalnie jak u siebie“.

Faktycznie ustęp ten jest zgola zbyt czyny o tyle że nasze mniejszości bez tej obietni-

cy czują się zupełnie jak u siebie żądając dla siebie jedynie wyjątkowych praw. Ze się będą cieszyli specjalną opieką p. Nowaka to również jest z góry do przewidzenia, jeżeli weźmiemy pod uwagę to że premier należy do partji na poły żydowskiej.

Pomijając dalsze frazesy na temat administracji i sądownictwa należy baczną uwagę zwrócić na ustęp o przygotowaniu wyborów do przyszłego Sejmu. Pan Nowak oświadczył że, Wybory przeprowadzi pod katem widzenia dobra Państwa, bezpartyjnie i z drobiazgową bezstronnością polityczną. Nie wiadomo jaki jest kat widzenia p. premiera na dobro Państwa i również budzi wątpliwość ta „drobiazgową bezstronność“ jeżeli weźmiemy pod uwagę że ministrem sprawiedliwości jego gabinetu jest p. Makowski zdeklarowany socjalista i radykał. Czy ta partyjność pana ministra da się pogodzić z „drobiazgową bezstronnością polityczną“ to dopiero przyszłość pokaże. My jednak co do tego mamy pewne wątpliwości.

Dyskusję nad expose rozpoczął p. Thon (klub żydowski) co wywołało na sali wesołość. Było to jednak znamienne a zarazem bardzo trafne bowiem faktycznie bez zastrzeżeń jedynie poparli p. Nowaka oni, socjaliści no i p. Okoń.

W głosowaniu nad expose p. Nowaka cel swój osiągnął to jest zdobył większość za sobą ale nie zdobył.., votum zaufania. Albowiem wniosek p. Federowicza przyjęty 193 głosami przeciwko 139 opiewał jedynie „przyjęcie do wiadomości expose“. We Francji nawet w zwykłych głosowaniach. Rząd oświadcza zawsze że nie przyjmie uchwały nie zawierającej votum zaufania, my jednak wadocześnie jesteśmy mniej wymagający.

Fakty z ostatniego przesilenia społeczeństwo wciąż „przyjmuje do wiadomości“ ale wreszcie gdy nadejdą wybory wtedy Sejm i Naczelnik Państwa staną przed Narodem a on orzeknie co trzeba „przyjąć do wiadomości“ i komu się należy „votum zaufania“.

Kl

Wewnętrzny stan Bolszewji.

Dzięki umiejętnej propagandzie zagranicznej, a zwłaszcza dzięki wiadomościom o licznych napływie Niemców, szeroki ogół zaczyna wierzyć, że stosunki w Rosji Sowieckiej powoli wracają do stanu normalnego. W istocie sprawa przedstawia się zupełnie inaczej. Od świeżo przybyłej ze Sowdepji osoby, otrzymaliśmy garść uwag o obecnej sytuacji o stosunkach niemiecko—sowieckich.

Handel Rosji z zagranicą a nawet z Niemcami ogranicza się narazie do nieznacznych tylko rozmiarów. Komisje gospodarcze niemieckie które przybyły do Rosji stanęły na stanowisku, że normalne stosunki handlowe z Rosją będą mogły być rozpoczęte dopiero wtedy, gdy zostanie przywróconą praworządność, która narażenie istnieje, ale na papierze.

Wwóz nielicznych towarów odbywa się całkowicie przez Estonję, o czem świadczą na pisy na wagonach „Z zagranicy tranzytem przez Estonję“. Importowane są przeważnie towary szwedzkie i niemieckie. Niemcy, rozumie się, przedewszystkiem uszczęśliwiają Sowdepję swoją tandetą, przyczem charakterystycznym jest że wśród tandety tej bardzo znaczną część stanowią przedmioty zbytku, które nabywają wykarmieni na ludzkiej nędzy i głodzie komisarze i spukulanci.

W Piotrogradzie po bardzo wysokich cenach można nabyć wszystkiego, czego się chce. Jest to postęp, albowiem przed rokiem kupie-

nie nawet najniezbędniejszej rzeczy było nieraz absolutną niemożliwością. Wpłynęło na to przywrócenie handlu prywatnego. Handel ten ma oczywiście charakter niezdrowy. Specyficznym zjawiskiem są sklepy periodycznie powstające z chwilą przybycia znaczniejszej partji towarów i po jej wyprzedaniu znikające. Przyczyną tego jest brak stałej dostawy.

Obroty dokonywane są w walucie rosyjskiej, za którą po fantastycznych rozmiarach cenach można nabywać nawet złoto, które znajduje się na rynku rosyjskim w dość znacznej ilości.

Podatki są obecnie bardzo wysokie, poza tem, władza sowiecka stara się nadzwyczajnymi środkami zmniejszyć wydatki, aby nie dopuścić do nowej emisji banknotów. Dzięki temu na przykład urzędnicy państwowi po kilku miesiący nie otrzymują pensji, zarazem następuje tak zwane anulowanie jej poczem władza opiera się na tem, że skoro urzędnicy przetrwali dany okres czasu bez pieniędzy, to już obecnie ich nie potrzebują.

Wynikiem takiej gospodarki jest rozumie się niesłychane wprost łapownictwo. Zdarzają się wypadki, że maszynista prowadzący osobowy pociąg, zatrzymuje go, i nie rusza dotąd, dopóki pasażerowie nie wpłacą mu zadanej przytem łapówki.

Jeszcze jeden dowód kto wywołał wojnę.

(o) Agencja Havasa ogłasza tekst szeregu depezy rządu niemieckiego z lipca 1914 roku. Dwie pierwsze depezy były wystosowane do niemieckich stacji radiotelegraficznych w przedniu powrotu Poincarego z podróży do Rosji

Treść pierwszej z tych depezy jest następująca: Prezydent republiki francuskiej powraca jutro. Spowodować zaburzenia w komunikacji radiotelegraficznej między wieżą Eiffla a okrę-

tem prezydenta. Przedsięwziąć niezbędne środki ostrożności.

Depeza z dnia następnego brzmi: „Umie ważnie zdanie drugie z wczorajszej depezy. Odtąd tekst wspomnianych radiotelegramów powinien być zupełnie powikłany“.

Trzecia depeza z dnia 25 lipca głosi: „Wy maszerować dziś w południe.“

(k)

Zdrajcy socjaliści węgierscy.

(o) W węgierskim zgromadzeniu narodowym poseł Pekar w przemówieniu swoim ujawnił istniejące porozumienie między węgierską partją socjalistyczną a wojskami jednego z państw oscienianych, oraz wynczył nazwiska jedenastu posłów socjalistycznych do obecnego Zgromadzenia narodowego, którzy brali udział w rządach bolszewickim. Rewela-

cje te wywołały burzę na sali obrad. Z trudnością tylko udało się zapobiec bójce. Posiedzenie zostało przerwane. Po przerwie zabrał głos ponownie poseł Pekar oświadczając, że poseł socjalistyczny Hebella, jako komisarz wojskowy za rządów Ben-Cunna znecał się nad oficerami wojsk kontr-rewolucyjnych. (l)

NA MARGINESIE.

Jaka brać żonę.

Gdy Julek skończył lat czterdzieści, przy szła mu nagle myśl poważnej treści, że czło- wiekowi jest przecież sędzone niewiastę sobie wziąć w życiu za żonę. Więc medrca radził się Julek w tym względzie: „Jaka najlepsza żona, ojciec będzie?” — A starzec na to, doświadczo- na głowa, w te się do Julka odzywa słowa:

„Bogata będzie cię mieć za nic, biedna zrujnuje cię bez granic, a mądra ci uprzykrzy życie, głupiej się będziesz wstydził skrycie; sta- ra cię przedko bardzo znudzi, młoda się będzie rwać do ludzi, brzydka wyrzucisz za trzy progi żadna ci wnet przyprawi rogi”.

— Stój! stój! — zawołał biedny Julek — dość mam litanji tych damulek! Zamiast być w życiu marnem zerem zostanę — starym kawa- lerem! (1)

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Dużo hałasu o jednego szpiega.

(K) Rozeszły się pogłoski o zupełnym zli- kwidowaniu procesu rabina płockiego Szabiry rozstrzelanego podczas inwazji bolszewickiej, na mocy wyroku sądu wojskowego. Proces ten kilkakrotnie miał być poddany rewizji, nie doszło jednak do tego z powodu przeszkód na- tury formalnej. Wobec tego przedstawiciel „Haj- na” zwrócił się do sędziego wojskowego pułk. Strusia, któremu miała być powierzona rewizja tego procesu, z prośbą o wyjaśnienie co do prawdziwości powyższych pogłosek.

Pułkownik Straś oświadczył, że proces nie został zlikwidowany. Trudno jest jednak w chwili obecnej ustalić termin odbycia się pro- cesu. Już teraz wyznacza on terminy proces- sów na r. 1923. Przyczyną tego jest zdekomp- lektowanie liczby sędziów, których liczba normal- nie wynosić powinna 9, a obecnie jest ich 3. Przy takim nawale pracy, jest wprost niemożli- wością wyjechać do Płocka na przeciąg tygo- dnia.

Dopóki zatem liczba sędziów nie będzie powiększona, słabe są nadzieje, aby rewizja procesu mogła się wkrótce odbyć. (1)

Prowokator w Warszawie.

(k) Do Warszawy przybył Wolf Nochim

SOlin, o którym prasa żarę, donosi, że był a- gentem „ochrony” rosyjskiej pod pseudonimem „Czterwergow”. Po rewolucji w Rosji ogłoszono jego nazwisko z listy prowokatorów, jako spe- cjalisty w sprawach żydowskich. Za czasów o- kupacji niemieckiej był na usługach Niemiec (k)

Najważniejsza sprawa na G. Śląsku

Wychodząca w Katowicach „Gazeta Robo- tnicza” zamieszcza obszerny artykuł, dowodząc że najważniejszą sprawą na Górnym Śląsku jest obecnie sprawa arowizacji warstw robotni- czych. Teraz panuje drożyzna i brak artykułów pierwszej potrzeby, zaś wskutek braku wago- nów właściciele kopalń zamierzają zmniejszyć ilość godzin pracy. Wskutek tego robotnicy bę- dą mniej zabrali, co może doprowadzić do dra- żliwej i ciężkiej sytuacji. Robotnicy różnych par- tii wzywają województwo do zabezpieczenia ro- botników na zimę, do pozyskania zapasów kartofli oraz do przeprowadzenia wyborów w ra- dach zakładowych, aby wybrani mieli prawo należeć do rady nadzorczej. 9

Milicja żydowska w Warszawie.

(k) Jeszcze jedna milicja przybywa w War- szawie. Jak bowiem donosi prasa żarę, rabinat warszawski na specjalnem posiedzeniu omawiał tę sprawę i „wkrótce zostanie zorganizowany wielki aparat z żydów—chasydów, którzy będą ściśle kontrolowali, kto profanuje szabat publi- cnie. (k)

Lot okrężny.

Aeroklub Rzeczypospolitej polskiej przy współpracy wojskowych sfer lotniczych organi- zuje w okresie „Targów wschodnich”, pierwszy polski lot okrężny, przeznaczony wyłącznie dla pilotów polaków. Prawdopodobna marszruta lotu okrężnego obejmować będzie: Warszawa- Kraków-Lwów-Warszawa.

Lot okrężny odbędzie się na wspomnianej przestrzeni w ciągu jednego dnia. (k)

Nowe biskupstwo w Polsce.

(k.) Jak się dowiadujemy, ma powstać w najbliższym czasie nowe biskupstwo w Polsce z siedzibą w Częstochowie.

Diecezja kielecka została by podzieloną w ten sposób, że Zagłębie Dąbrowskie należało- by do nowej diecezji. (5)

Kanał G. Śląsk-Gdańsk

Dowiadujemy się następujących szczegó- łów co do budowy kanału żeglugowego Śląsk Górnv - Gdańsk.

Kanał żegludowy będzie łączył Śląsk Górnv z Gdańskiem zaś jego odnogi Łęczycę z Warszawa i Piotrków z Poznaniem. Obecnie prowadzone są prace nad projektami co do budowy wspomnianego kanału, które polegają na wykonaniu zdjęć pomiarowych dla opracowa- nia szczegółowego planu, ponieważ dotychczas istnieł tylko plan ogólnikowy. Wspomnia- ny kanał ma być przystosowany do żeglugi statków o pojemności 500 ton. Byłoby bardzo wskazane gdyby dla budowy kanału utworzy- ła się spółka akcyjna jak to się dzieje zwykle zagranicą, do której weszłyby: Rzeczpospolita zainteresowane miasta i powiaty, oraz przemysłowcy.

Koszta budowy kanału wyniosą około 370 milionów marek w złocie. Przewidywany ruch w kanale od Śląska do Gdańska, War- szawy i Poznania obliczyć można na 7800 ty- sięcy ton rocznie, zaś ruch powrotny na 1580 tysięcy. Dochód z kanału byłby znaczny gdyż postarano by się wyzyskać również siłę wodną, która by dochód ten znacznie powiększyła. Przy puszczeniu dochód przy opłacie przewozowej kanału w wysokości pół feniga w złocie od 1 tonny na kilometr wynosiłby 21,250 tysięcy mk. w złocie, zaś dochód z energii elektrycznej uzyskanej na śluzach kanałowych 7 milionów marek w złocie.

Budowa kanału potrwa 8 lat. Roboty na odcinku Gopło-Konin mogłyby się rozpocząć już w roku 1923; na innych odcinkach w roku 1924. Rozpoczęcie faktycznej budowy zależeć będzie od uzyskania odpowiednich kapitałów.

Budowa tego kanału ma dla ekonomiczne- go życia Polski pierwszorzędne znaczenie. Znac- ne zmniejszenie się kosztów przewozu węgla górnośląskiego pozwoli Polsce z większym po- wodzeniem konkurować na rynkach światowych z innymi państwami.

Jak się dowiadujemy w bieżącym roku ukończone będą projekty regulacji Wisły od Sandomierza do granicy pruskiej. Regulacja Wi- sły aż do uzyskania dobrej żeglugi wymagać będzie około 20 lat pracy. (1)

Pamiętajcie o sierotach po powstaniach górnośląskich!

HENRYK FORD.

Żydowski program światowy.

(1) Żydowscy rzecznicy, trzy zawsze podają powody antyżydowskiego usposobienia: prze- sady wyznaniowe, zazdrość gospodarczą, nie- chęć towarzyska. Nie wiadomo, czy żydzi to wiedzą: w każdym razie każdy nieżyd wie, że z jego strony niema żadnego przesądu wyzna- niowego. Zazdrość gospodarcza może istnieć przynajmniej o tyle, o ile wszechstronne wy- niki żydów skierowywują na nich silniejszą uwagę.

Kilku żydowskich rzeczników usiłuje od- wrócić tę uwagę zapomocą twierdzenia, że żydzi nie mają przewagi w świecie finanso- wym; ich lojalność jednak dla swego ludu i- dzie za daleko. Finanse świata znajdują się pod władzą żydów; ich wyroki i ich plany są dla nas prawem.

Finansowa przewaga jakiegoś ludu nie jest jednak jeszcze dostatecznym powodem, sta- wiania go pod sąd ludu. Jeśli jest rozumniej- szym i zdolniejszym, wytrwalszym i pilniej- szym od nas, jeśli obdarzony jest zdolnościami, których brak nam jako niższej i bardziej ociężalej rasy, nie daje to prawa żądania od niego, by zdawał sprawę ze swoich czynności. Zazdrość gospodarcza może wyjaśnić do cze-

(1) ści antyżydowskie usposobienie, nie wystar- cza jednakże do wyjaśnienia istniejącej kwe- stji żydowskiej. Co się wreszcie tyczy towa- rzyskiej niechęci—jest na świecie o wiele wie- cej nieprzyjemnych nieżydów niż nieprzyjem- nych żydów, z tej prostej przyczyny, że jest więcej nieżydów.

Zaden z żydowskich rzeczników nie wspo- mina o politycznej przyczynie zagadnienia, lub też, jeśli wspomni o niej, ograni- cza ją i lokalizuje. Nie chodzi tu o patrio- tyzm żydów, chociaż i o nim żywią w wielu krajach silne wątpliwości. Słyszysz się o tem w Anglii, Francji, Polsce, Niemczech, Rosji, Ru- munji a nawet—słyszysz się o tem ze strachem —w Stanach Zjednoczonych. Pisze się książki publikuje sprawozdania, wydaje się zręczne statystyki, celem wykazania, że żydzi speł- niają swoją powinność wobec kraju w którym mieszkają. Przecież pozostanie faktem, że po- mimo tych bardzo gorliwych usiłowań silniej- szym jest i trwalszym poglądem wprost prze- ciwnym żydzi którzy spełnili swoją powinność w walkach o wolność i to z prawdziwego uczu- cia, nie mogą zatrzeć wrażenia wywołanego przez tych, którzy swej powinności nie speł- nili.

Nie o to jednak chodzi, gdy się mówi o czynniku politycznym w kwestji żydowskiej. Czynnik polityczny polega na fakcie, że żydzi tworzą naród pośród innych narodów. Kilku ich rzeczników, zwłaszcza w Ameryce, zaprze- cza wprawdzie temu; duch żydowski jednak

sam zadawał zawsze kłam tym twierdzeniom. Dlaczego żydzi zaprzeczają tak uporczywie faktowi swej nacionalnej odrębności nie jest zawsze jasnym.

Nie na fakt, że żydzi pozostają narodem pośród narodów, zwraca świat uwagę, lecz więcej na użytek, jaki robią z tego stanu. Lu- dy usiłowały stopić żydów na jedność ze sobą żydzi sami czynili usiłowania w tym kierunku los jednak, zdaje się, przeznaczył ich do wie- cznej nacionalnej odrębności. Zarówno żydzi jak i reszta ludzkości muszą się pogodzić z tym faktem.

Teodor Herzl, jeden z największych ży- dów, był może w czasach nowożytnych najda- lej patrzącym, filozoficznym badaczem istoty żydowskiej. Dla niego nigdy nie istniała wąp- liwość, że istnieje naród żydowski. Przeciwnie przy każdej sposobności zaznaczał jego istnie- nie: „My jesteśmy ludem — narodem”, mówił. Pojmuję antysemityzm, który jest nadzwyc- zaj zakłamanym ruchem. Patrzę nań z żydow- skiego punktu widzenia, jednak bez trwogi i bez nienawiści. Sądzę, że kwestja żydowska nie jest ani socjalną ani religijną kwestją, cho- ciaz okolicznościowo przybiera tą lub inną formę. Jest ona kwestja nacionalna, która tyl- ko w ten sposób da się rozwiązać, że zrobi- się ja polityczną kwestją światową, która mus- za wspólnie rozważać i kontrolować cywili- zowane narody świata”.

Zygzaki.

Dwa wesela w Warszawie.

Naczelnik wydziału w ministerjum, skończyłny prawnik zaślubił studentkę uniwersytetu.

W jednopokojowym mieszkaniu na ulicy Wspólnej odbyła się uczta weselna.

Kilku kolegów i koleżanek młodej pary — wszyscy przybyli z kościoła pieszo — przy herbacie z ciastkami spędziło kilka godzin czasu.

Wieczorem tegoż dnia wdziałem inne go dy weselne.

Trzyście karet, wyraźnie trzyście, zajęło chałó przed dom na ulicy Nowy Świat 22. Dwie siostry krawcowej, Zuzanny F. Antonina i Feliksa poślubiły, pierwsza subiekta druga syna szewca C.

Towarzystwo weselne udało się następnie do „Warszawianki“, gdzie bawiono się od 8 wieczór do 6 ej rano.

Sąsiedzi utrzymują, iż wesele kosztowało kilka milionów marek. (1)

KRONIKA

— Kalendarzyk

Cziś: Sobota 5 sierp. N.M.P. Śnieżnej
Wschód słońca g. 5 m. 55
Zachód g. 7 m. 28.

— Widowiska.

„Luna“ (Przejazd 1)

„Odeon“ Przejazd 2
„Margrabina“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Dziewczę z cichej wioski“

Kino „Corso“ „Herkules czarnych gór“

Teatr letni „Scala“ (Cegielniana 18)

„Nowy program Nr. 11“

Ogród Ogniska Załog. (Przejazd 1)
Koncerty orkiestry St. Namysłowskiego.

— Kalendarzyk historyczny

1864. Powieszenie na stokach cytadeli pięciu ostretnich członków Rządu Narodowego.

— Z Towarzystwa „Rozwój“.

s) Towarzystwo „Rozwój“ zwraca się po nownie do Polaków w mieście Łodzi z prośbą o podawanie nazwisk tych Polaków, którzy w ostatnich latach sprzedawali swe nieruchomości w ręce żydowskie.

Towarzystwo „Rozwój“ ma zamiar wydać w najbliższym czasie listę czarną sprzedawców. Wiarogodne informacje prosimy składać do biura Towarzystwa „Rozwój“ przy ul. Podleśnej Nr. 4. (2)

— Nowa polska placówka.

Z dniem 1 sierpnia r. b. zostało zorganizowane Polskie Biuro Informacji Prasowych „Lot“, które mieści się przy ul. Przejazdu Nr. 4 tel. 40.

Biuro „Lot“ ma za zadanie dostarczanie wszystkim miejscowym pismom wiadomości lokalnych.

Jest to w naszym mieście pierwsza tego rodzaju polska placówka.

Organizatorami „Lotu“ są: pp. Julian Woźniak i Włodzimierz Zarzycki. (1)

— W sprawie wyjazdu hallerczyków do Ameryki.

(1) Województwo łódzkie podaje do wiadomości, iż termin wyjazdu hallerczyków do Ameryki zostanie prawdopodobnie przedłużony. 8

Walka z drożyzną.

(d) Wobec tego, iż do komisji do badania cen i zysków przy urzędzie walki z lichwą i spekulacją został wniesiony cały szereg podań o podwyższenie cen za wszystkie artykuły pierwszej potrzeby — oneśdai pod przewodnictwem naczelnika urzędu walki z lichwą dr. Grabowskiego odbyło się posiedzenie tejże komisji, na którym obrócł stałych członków komisji obecni byli przedstawiciele wojskowości i policji.

Odczytano list właściciela cukierni p. Gołstomskiego z prośbą o wyznaczenie wyższych specjalnych cen w tej cukierni z powodu utrudniania orkiestry.

Zebrani nie zgodzili się na tę propozycję motywując to tem, że orkiestra ściaga więcej publiczności i tym samym już „odbija“ się koszt orkiestry. Wobec tego prośbę odrzucono.

Następnie rozpatrywano podanie stow. kupców rybnych, którzy wskazują, że dotychczasowy cennik dla handlu rybami w Łodzi nie odpowiada warunkom tak hurtowym, — jak detalicznym. (8)

Sprawę tę oddano subkomisji.

Następnie omawiano sprawę mleka. Stwierdzono, że cena mleka w ostatnim czasie wzrosła do 800 mk. za litr i więcej. Wogóle na wsi chłopci uprawiają lichwą mlekiem, wołą oddać je do maślarni, gdyż tam płacą im ile zażądają, co też wywołuje zwyżkę cen na mleko.

Po dyskusji postanowiono cenę mleka ustalić na 140 mk. za litr.

Odczytano list województwa, który wyjaśnia że Grand-Hotel wniósł sprzeciw wobec podwyższenia cen za numery tylko o 20 proc. i żąda podwyższenia do 100 proc.

Wobec tego województwo prosi o nadesłanie sprawozdania celem umożliwienia rozpatrzenia tej sprawy na posiedzeniu wojewódzkiej komisji do badania cen i zysków w dn. 10 b. m.

Następnie dłuższą dyskusję wywołała sprawa ceny chleba. Dr. Grabowski wyjaśnił, że będąc w Krakowie skonstatował iż na żyto w ostatnich dniach jest tendencja zniżkowa, i dziwi się, że do komisji tutejszej zwrócił się o podwyższenie ceny chleba tylko żydowski związek piekarski, natomiast od cechu majstrów piekarskich chrześcijan podanie nie wpłynęło. Podczas dyskusji przedstawiciele żydowskiego związku oświadczyli, że mąka strasznie zdrożała. 7

Mąki starej wogóle niema, gdyż magistrat zakupił wszelkie zapasy i piekarze muszą kupować mąkę wyłącznie w magistracie.

Byłoby bardzo dobrze gdyby magistrat nie uprawiał paska mąką, gdyż w bieżącym tygodniu kupowali jeszcze mąkę u chłopów

no 275 mk. za kilo: natomiast magistrat pobiera po 306 mk. za kilo.

Oświadczenie to wywołało oburzenie wśród zebranych, którzy wskazywali, że magistrat, który otrzymał pożyczkę bezprocentową od rządu aby zwalczać drożyznę, uprawia praktykę na artykuł nainiezbędniejszy, jakim jest mąka.

Po dłuższej dyskusji postanowiono, aby komisja do badania cen i zysków wniosła skargę do urzędu walki z lichwą, celem przeprowadzenia dochodzenia karnego przeciw magistratowi i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności. Sprawę podwyższenia ceny chleba postanowiono narazie odłożyć na tydzień.

Z kolei rozpatrywano prośbę warszawskiego tow. ziem. mleczarskiego o podwyższenie ceny masła. W sprawie tej postanowiono zwrócić się do wojewódzkiej komisji do badania cen i zysków, celem zwołania konferencji wszystkich tow. mleczarskich i po przedstawieniu kalkulacji wyznaczyć ceny wytyczne dla całego województwa.

W sprawie mięsa, dr. Grabowski wskazuje, że w całym kraju mięso wołowe jest o wiele tańsze niż u nas. Najwięcej pokrzywdzoną jest ludność żydowska gdyż kiedy w Krakowie koszerne mięso jest droższe o 20 proc. od niekoszernego u nas jest ono droższe o 100 proc. Wobec tego cena mięsa wołowego musi być bezwzględnie zniżona.

Przedstawiciel wojskowości, również wskazuje że dla wojska jest dostarczone mięso po 270 mk. funt, a mięso cywilnych kosztuje o 100 mk. drożej na funcie.

W końcu na wniosek dr. Grabowskiego uchwalono następujące ceny na wołowe mięso w hurcie funt 270 mk. w detalu 300 mk. koszerne o 20 mk. drożej: cielęcina 360 mk. koszerne w hurcie 349 mk. a w detalu 380 mk. Cena baraniny taka sama jak cielęciny.

Oburzenie wywołała sprawa wieprzowiny, gdyż podług oświadczenia p. Litwińskiego zdecydowanie rzeźników podwyższyło w między czasie cenę na wieprzowinę. Zebrani wskazywali, że taka poważna instytucja nie powinna była tego uczynić, i czekać, aż do posiedzenia komisji. P. Lutosiński starał się usprawiedliwić ten krok, lecz to mu się nie udało. Przedstawiciel konsumentów wskazywał że wogóle na wieprze odczuwa się tendencję zniżkową, gdyż kurs marki niemieckiej jest teraz tak niski, że nie warto kupcom wywozić na kresy i rynek łódzki będzie zarzucony wieprzami, co też zniży cenę w handlu, wobec tego, prosili aby zniżyć cenę na wieprzowinę. W końcu uchwalono narazie pozostawić ten sam cennik. (5)

— W sprawie strajku drukarzy.

(1) Wobec niedojścia do porozumienia pomiędzy delegatami pracowników i pracodawców, ci ostatni zwołali zebranie, na którym postanowili zaproponować pośrednictwo inspektora pracy. Daje się wyczuć, iż większa część pracowników skłonna jest do przyjęcia warunków proponowanych przez właścicieli zakł. drukarskich. Nieczarna grupa przywódców Związku pracowników za wszelką cenę chce doprowadzić do strajku. (2)

— Podwyższenie taryfy telegraficznej.

Minister poczty i telegrafów wydał na podstawie ustawy z d. 27 maja 1919 roku o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu („Dz. Praw“ Nr. 44) rozporządzenie, według którego została podwyższona dotychczasowa opłata za telegramy zwykłe z 10 mk. na 20 mk., a za telegramy pilne z 30 na 60 mk. od wyrazu, jednocześnie ustanowiono najniższą opłatę za telegramy zwykłe 200 mk., a za telegramy pilne 600 mk.

Za telegram z Polski do Głaska, Rg

munji i Węgier obowiązują stawki w markach polskich.

Zarządzenie powyższe obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem polskiej części Górnego Śląska. (2)

— Nowy nabytek dla Straży Ogniowej

(1) Dnia 3 bm. odbyły się ćwiczenia Straży Ogniowej Ochotniczej na placu ćwiczeń III oddziału przy ul. Sienkiewicza z nowym żelaznym zbiornikiem do wody, o pojemności 3.800 litrów, umieszczonych na samochodzie i wykonanym w zakładach miejscowych.

Tender taki posiadają II oddział Straży Ogniowej Ochotniczej przy ul. Przejazdu i V Oddział Zjed. Zakł. Przem. Scheiblera i Grohmana. Wkrótce mają nadejść z Wiednia obstalowane tam dwie wielkie sikawki samochodowe pędzone motorem samochodowym.

Zabieg w tym kierunku p. komendanta Grohmana niezawodnie przyczynią się do wzmocnienia wydajności pracy i tak czynnej i sprężystej Straży Ogniowej

OBWIESZCZENIE

Kasa chorych m. Łodzi

padaje do wiadomości członków Kasy, że za wszelkie udzielanie pomocy lekarskiej (felczerskiej, akuszeryjnej) bez wiedzy Kasy—kosztów zwracać nie będzie.

O tym, dokąd członkowie Kasy winni się zgłaszać po pomoc lekarską poza godzinami normalnej pracy w lecznicach Kasy, wyjaśniają rozplakatowane równocześnie obwieszczenia przesłane również do poszczególnych pracodawców.

Komisarz Kasy chorych m. Łodzi

(-) Kazimierz Gallas.

P. S. Powołane obwieszczenia Kasa Chorych wydaje wszystkim zainteresowanym bezpłatnie. 3301s

OGŁOSZENIE.

Urząd gminy Mroga — Dolna pow. Bieżuński wzywa wszystkich stałych mieszkańców tutuszej gminy, aby w ciągu 3 miesięcy, czyli do dnia 1 listopada 1922 r. zgłosili się do tutejszego Urzędu gminnego w celu zapisania ich do nowych ksiąg stałej ludności, ponieważ stare księgi zostały zniszczone w r. 1914 przez działania wojenne.

Każdy stały mieszkaniec przy zapisie winien przedstawić: 1) paszport rosyjski lub inny dowód, stwierdzający przynależność do tutejszej gminy, 2) metrykę urodzenia swoją oraz wszystkich członków rodziny i 3) żonaci metryki ślubu.

Osoby, które należą do tutejszej gminy, a nie uczynią zadość powyższemu wezwaniu w określonym terminie nie będą zapisane do ksiąg stałej ludności gminy Mroga — Dolna i natrafiają na poważne przeszkody w przyszłości, w wydaniu im jakichkolwiek dowodów lub zaświadczeń, żądanych od tutejszego Urzędu gminnego.

Ze względu na ważność sprawy, osoby zainteresowane winny składać jaknajrybniej żądane dokumenty osobiście względnie nadsyłać pocztą. 3296d

Korzystny interes

Zamienię sklep spożywczy dochodowy pokój, kachnia, wygodny z ogrodem warzywnym na mieszkanie bez sklepu w śródmieściu. Wiadomość na miejscu Kaliska 10 dojazd tramwajem № 4. Szczegółów udziela właściciel H. Sznal Krótka 5. 3272s

Gospodyni

Potrzebna zaraz kompla na gospodyni do gospodarstwa wiejskiego. Oferty składać do administracji „Rozwoju” pod „I. S.” 3291s

Baczność! Baczność!

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Włókienniczego „POTĘGA” w Łodzi.

Niniejszym zawiadamiamy swych Sz. członków że w dn. 6 sierpnia r. b. o godz. 8 rano w lokalu przy ul. Przejazd 34, odbędzie się

Ogólne Nadzwyczajne Zebranie.

O liczne i punktualne przybycie członków prosi
3288s ZARZĄD.

Uwaga! Wejście tylko za okazaniem książeczki członka.

Ogród Ogniska Załogowego Przejazd 1.
Dziś r. l. dn. 5. b. m. 3297s

Koncert słynnej Orkiestry narodowej

St. Namysłowskiego.

Skóry

jelenie wygarbowane cztery sprzedam. Wiadomość Gubernatorska 27, I piętro Kwiatkowski. 3293s

Robotników

na obrabjarki stolarskie poszukuje
KAROL WUTKE, fabryka mebli Cegielniana 70. 3286

Olejarnia:

Do uruchomienia olejarni poszukuje spółnika z gotówką, ewentl. oddam w dzierżawę. Oferty „Olejarnia” do „Rozwoju” 3292s

Potrzebny

lokal na Bałutach z 3-5 pokojami i kuchnią pomiędzy ul. Średnią, Nowomiejską i Placem Bałuckim w stronę Cementarza. Pośrednicy pożądan. Oferty sub. „S. S.” do adm. Rozwoju 3287

Zakład Malarski

—poszukuje wykwalifikowanych malarzy ul. Kiełbańska 102. 3294s

Papierosy

fabryki PATRIA w Poznaniu nadeszły

Sprzedaję po cenach fabrycznych.

Łódź, Sienkiewicza 48. 3202s

Stefan Lewandowski

Dla handlujących duży rabat.

Sprzedam gospodarstwo

byle zaraz 24 i pół morgi ziemi pszennej w tem 1 morga łąki i ogród owocowy ziemia w jednym kawale, zabudowanie gospodarcze inwentarz żywy i martwy do szosy Łódzkiej pół wiorsty wieś Srebrna przy Dąbrowie. Cena przy steppa Antoni Szer. 3270s

Wielka Wyprzedaż Obuwia

damskiego, męskiego i dzieciennego najnowszych fasonów. **Spieszcie się, gdyż obuwie drożeje.** Również posiadam na składzie duży wybór starych fasonów **po znacznie niższych cenach.** 3238s
J. Jakubiec, ul. Konstantynowska 26.

Uwaga!

Wielki wybór **obuwia** najnowszych fasonów brzożowego i lakierowanego, męskiego i damskiego. Duży wybór **pantofli** z najlepszych skór zagranicznych po cenach znacznie niższych poleca

J. Kowalczyk Łódź, Cegielniana 25.

Obstalniki wykonywam w przeciągu 24 godzin 3260s

Dr. Edmund Ekkert

Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 3-8 ul. Kilińskiego 137 (róg Główniej) № 316 W.U.Z. (2964K)

KUPUJĘ

brylanty, złoto, srebro, zegarki, szmery, stare zęby, płacę najlepiej Konstantynowska 7 MILICH prawa of I p. 2250K

Inteligentna

wdowa w średnim wieku mająca piekarnię i umeblowane mieszkanie, poszukuje współpracownika z odpowiednim kapitałem. Cel matrymonialny, oferty do Rozwoju pod „Właścicielka” 3282d

Dr. Stanisław Przybylski

ginekolog

b. asystent profesorów Roznera, Kadera ordynujący przez szereg lat w Francensbadzie ordynuje w tym roku w Krynicach w willi „pod Białym Orłem” 2678K

Egzeme, Liszaje i t. p. usta maść

„Lain Age” sprzedają apteki i sklepy apteczne. Apteka **A. Gąseckiego** w Warszawie. 3280s

Choroby żołądka, kiszki, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczę

Szwajcarskie goździki ziola Dr. Bagera — oryginalne z marką „Kogut”. Sprzedają apteki i sklepy apteczne. 3281s

Z powodu

wyjazdu do sprzedania dom 5-towarowy bryki rolwaga 2 bryczki, resorka mała, furgon 2 dorożki nowe (Bałuty) ulica Kiełbacha 24 u gospodarza. 3276s

Kosakiewicz Bolesław zagubił paszport polski wydany w gm. Majaczewice 7515-5

Zaginiony dowód osobisty na imię Franciszka Piotra Łuczaka wydany przez Komisariat Policji w Łodzi 7527-3

Sniecikowska Mieczysława zagubiła paszport niemiecki wydany w pow. Dominów 7530-5

WIROWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie

Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 29.

— dawniej —
Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie.

KONWIE.

3242s

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.
za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taksy. 3382s

